PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۹۷۵

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

د افغان جگړې فلمونو لومړی جایزه وګټله

د افغانستان د جگړې په باب د بریتانیا څلورم تلویزیوني چاینل پروګرام «زمور جنگ، د دوی جنگ» د روانو چارواو خبرې موضوعاتو د تلویزیوني خپرونو تر ټولو لوړه جایزه وګټله. ښایي بریتانویانو ته به په هلمند کې د خپلوماین شندوونکوځواکونو سرشیندنه جالبه وي چې په پردي وطن کې دومره لوی خطر پر غاړه اخلي، خو د کونړ د دوران قومندان فلم ډېر دردوونکی دی. د دې تلویزیون مستند راپورد افغانستان د جگړې کیسه د هغو کسانو له ستر گو ښیي چې له طالبانو سره جگړې ته تر ټولو زیات ۳مخ

یولسم کال - دویمه دوره، ۹۷۵ مه ګڼه، پر له پسې ۲۰۴۲ ګڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د سلواغې ۱۶ مه - د شنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق ربیع الاول ۲ مه د ۲۰۱۱ د فبروري ۵ مه

له روسیې څخه د تېلو شرکتونه را روانېږوونکی دی!

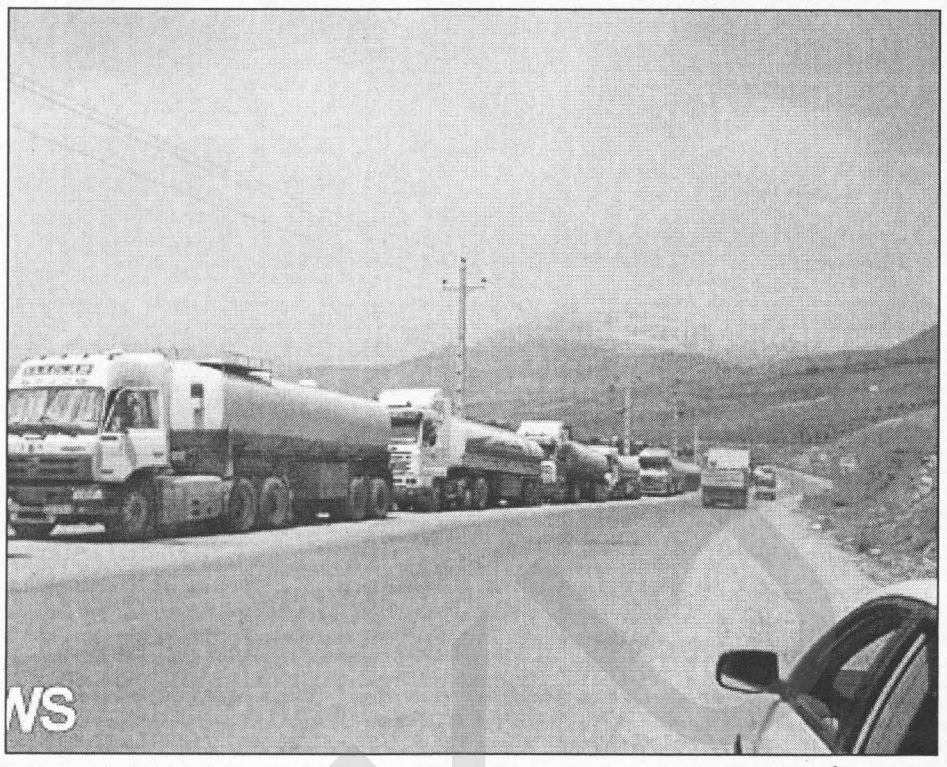

د سوداګرۍ وزارت د نفتي توکو مشر فرید الله شېرزی وایي له روسیې څخه د تېلو د پائپلاین له لارې هېواد ته را ورسېږي.

ښاغلی شېرزی وایي له روسیې څخه د تېلو په واردېدو به په افغانستان کې د تېلو په بیو کې د پام وړ کمی راشي:)) د دغو یو اعشاریه اته سوه ټنه تېلو ټرون یوه افغاني شرکت له مسکو سره کړی دی. دغه تېل به له یو لړ اداري پراووونو وروسته د افغانستان د حیرتانو بندر له لارې راوارد شي. څنګه چې د دغو تېلو کتار افغانستان ته راورسېږي، زه خلکو ته ژمنه ورکوم چې تېل به خامخا ارزانه شي.))

په افغانستان کې د سون توکو بیې له هغه وروسته وختې چې شاوخوا دوې میاشتې وړاندې د افغان سوداګرو تېلي ټانکرونه د ایراني چاروا کو له لوري ۳مخ

رهبران اروپا خواستار کناره گیری فوری رییس جمهور مصر شدند

رهبران کشورهای بریتانیا، فرانسه، اسپانیا، ایتالیا و آلمان در بیانیه یی خواستار آغاز سریع روند تغییر سیاسی و انتقال قدرت در مصر شدند.

به نقل از خبرگزاری اسوشیتد پرس، رهبران ۵ کشور فرانسه، آلمان، بریتانیا، ایتالیا و اسپانیا "حسنی مبارک" رییس جمهور مصر را برای تغییر سیاسی در این کشور تحت فشار قرار دادند.

رهبران این ۵ کشور اروپایی در بیانیه مشترک اعلام کردند که نا آرامی‌ها در مصر را با نگرانی شدیدی دنبال کرده و " تمامی کسانی را که از خشونت در این ناآرامی‌ها ص۳

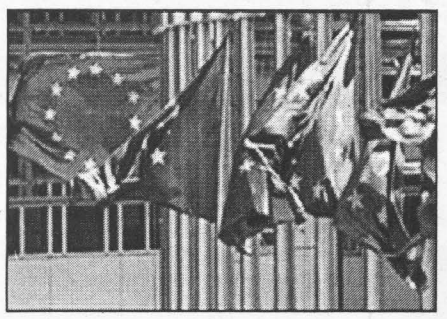

د خوړو نړیوال سازمان:

د خوراکي توکو بیې بېساري لوړې شوې

د خوراک نړیوال سازمان وایي په ټولو ټولو هېوادونو کې د چاپېریال بدلونونو، سېلاوونو او ځینو نورو طبعي پېښو د خوراکي توکو بیې لوړې کړې دي.

د ملګرو ملتونو د کرنې او خوړو نړیوال سازمان وایي په تېره جنوري میاشت کې د خوارکي توکو بیې تر ټولو لوړې کچې ته رسېدلي.

هغه شمېرې چې دغه سازمان له تېرو شلو کلونو راهیسې ثبت کړي، ښیي، چې د خوارکي توکو بیې تر بل هر وخت لوړې وې.

د کرنې او خوراک نړیوال سازمان د عمده خوراکي توکو لکه بورې، غوښې او غلو دانو بیې ځېرلي او وایي چې په جنوري میاشت کې ددغو موادو بیې آن د ۲۰۰۸ کال له لوړو بیو هم ورپورته شوي دي.

ولې د خوراکي توکو بیې لوړې شوي؟

اصلي لامل یې په ۲۰۱۰ کال کې د هوا د حالاتو بدلون په ګوته کېږي.

پر ۲۰۱۰ کال په ځینو هغو هېوادونو کې چې ډېر خوراکي توکي صادروي د خرابو اقلیمي حالاتو له امله د کروند ګرو محصولاتو ته سخت زیانونه واوښتل.

په کاناډا او پاکستان کې د سېلاوونو راوتلو د غنمو کروندې او په استرالیا کې یې ۳مخ

د بېې اولادې د ستونزې د حل لپاره نوې لارې چمتو شوې

د افغانستان د سترې محکمې دارالافتي د بې اولادي د ستونزې د لرې کولو په هکله د افغان ډاکترانو له پنځلسو وړاندیزونو څخه یوازې درې یې د اسلام له شریعت سره موافق وبلل او اجازه یې ورکړه چې کولای شي په دې برخه کې مسلکي هڅې وکړي. دا مسئله د پنجشنبې پر ورځ په کابل کې د وهاج په روغتون کې د یو شمېر ډاکترانو او څو تنو دیني عالمانو له خوا په هر اړخیزه توګه تشریح شوه.

د سترې محکمې د دارالافتي غړي مولوي عبدالرحیم وویل، افغان ډاکتران کولای شي، د نارینه د سپرم او د ښځې داوم د ناتوانۍ په لرې کولو د اسلام له شریعت سره سم عمل وکړي، ده وویل: ((دا لاره چې د نارینه نطفه له ځایه اخیستل شوې او د میرمنې په رحم کې اچول کېږي، جایزه ده او همدارنګه د مېړه او میرمنې نطفې له رحم څخه بهرهم کېدای شي القاح او بهر ته د همدې ښځې په رحم کې بشپړ شي.)) په کابل کې د وهاج روغتون رییس هاشم وویل، دوي په نویو تخنیکي او روغتیایي وسایلو او مسلکي غړو کولای شي، د بې اولاده نارینه او ښځو جنسي ناتواني د مور له رحم نه بهر د القاح درجې ته ۳مخ

واشنګتن پست:

پتریوس ازارایه گزارش جنگ افغانستان به مردم امریکا منع شده است

روزنامهء واشنگتن پست در شماره اخیر خود زیر عنوان " کجا است حمایت عمومی مردم امریکا برای افغانستان" مقاله تحلیلی یی نوشته و در آغاز آن می نویسد:

با وصف اینکه افغانستان راه خود را به آهستگی برای پیروزی می پیماید، ولی بسیاری امریکایی ها به این باورند که این جنگ غیر قابل برد است و باید امریکا از افغانستان خارج شود. بی میلی و بی علاقگی جنرال ها با جنگ یک امر معمول است، خاصتاً با جنگی که برای با ثبات ساختن افغانستان یک دهه ادامه د اشته باشد، اما دورنما در افغانستان بهبود را نشان ندهد.

روزنامه می نویسد، از بسیاری جهات، نا رضایتی عامه مردم مبهم و اسرار آمیز است و ریشه در سیاست ندارد. بارک اوباما در جریان مبارزات انتخاباتی خود استدلال می کرد که جنگ افغانستان باید پیروز شود. از همین جهت بود که بارک اوباما عساکر بیشتر برای مبارزه علیه تندروان اسلامی به افغانستان فرستاد ودر برابر مخالفت ها علیه فرستادن عساکر مقاومت نمود.

از جانب دیگر، طیف سیاسی، تعداد جمهوری خواهان که باور داشتند دوام جنگ ارزش بردن را دارد، نسبت به تعداد دموکرات ها به مراتب بیشتر بود. از همین جهت است که جنگ به درستی درک نشده است.

جنگ افغانستان یقیناً در مقایسه با جنگ عراق بیشتر در خبرها جای ندارد و گزارش نمی شود.

روزنامهء واشنگتن پست در اخیر این بخش مقاله می نویسد: ص۳

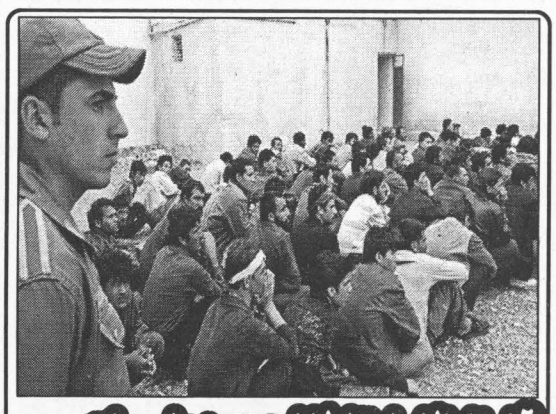

آواره گان افغان با مشکل فراوان دست و پنجه نرم می کنند

۲

د لوی او بښونکي خدای ﷻ په نامه

سرمقاله

د دولسي وګړو وژل، یوه نــه جبرانېدونکې غمیزه

په افغانستان کې د دولسي وګړو د وژلو او د ملکي تلفاتو خبره اوس دومره بې تفاوته ګڼل کېږي، چې آن په یوه سیمه کې که کلي او کور نه بمبارد شي، وګړي یې ووژل شي، خو د دولت او ناټو ځواکونو له خوا پرې یوازې خوشبني ښوول کېږي او بس، خو که کومه پېښه په ډېره بې رحمانه توګه ترسره شوې وي او ګڼو ولسي وګړو ته په کې مرګ ژوبله پېښه شوې وي، نو د افغان دولت تر ټولو مهم کار او د پېښې په اړه جدي عکس العمل یوازې د پلاوي ټاکل دي. مور ډېر ځله لیدلي، چې ملکي وګړو ته د سر او مال درانه زیانونه اوښتي، خو دولت یوازې د پلاوي پر ټاکلو او د پېښې پر ځېرنې ځان خلاص کړی او بیا د پېښې په هکله هېڅ هم نه دي شوي او ډېر کم وختونه داسې لیدل شوي، چې د پېښې قربانیانو ته یوه اندازه نقدي مرستې ورکړل شوي وي. اوسمهال په هېواد کې تر بل هر وخت د ملکي تلفاتو او ولسي وګړو د مرګ ژوبلې شونتیا ډېره ده، ځکه په هېواد کې د جګړې کرښې ورځ په ورځ د تودېدو په حال کې دي او د سولې کاروان ورو ورو خپلې وزرې راټولوي. که د ملکي تلفاتو مسئلې ته د حقیقت له زاویې په ژوره توګه کتنه وشي، نو دا مسئله نوره ېېخې د هېرېدو او یوازې په شعاري خوشبنیو او د کمېسیونونو په ټاکلو سره خلاصه کېږي، حال دا چې د ملکي تلفاتو او په هېواد کې د زیاتېدونکې ولسي مرګ ژوبلې مسئله څه عادي مسئله نه ده او نه هم د پلاوي په ټاکلو او خواشبنۍ ښوولو سره هوارېدای شي. که د راپورونو پر بنسټ، یوازې د تېر کال ولسي مرګ ژوبلې او تلفاتو ته په لنډه توګه کتنه وکړو، نو ویلای شو، چې تېر کال نږدې ۲۵۰۰ ولسي افغانان وژل شوي دي او تر دروزرو زیات ټپیان شوي دي، همداشان له دې سره په ځنګ ګڼ شمېر ولسي وګړي له مالي پلوه هم سخت زیانمن شوي او له اقتصادي ستونزو سره لاس و ګرېوان شوي دي.

په هر صورت مهمه داده، چې د ملکي تلفاتو مخ پر زیاتېدونکي بهیر مخنیوی په کار دی او دا مسئله نوره پر تشو خواشبنیو او پلاویو ټاکلو نه حل کېږي، دا مسئله جدي حل او جدي تګلارې ته اړتیا لري اودا مسئله نوره دې حد ته رسېدلې، چې ان ېېخي یوه لویه او ټولنیزه نه جبرانېدونکې غمیزه وبلل شي. دا سمه ده، چې په هېواد کې جګړه روانه ده، خو دغې جګړې ته په پام سره، د ملکي تلفاتو کچه په هره میاشت کې تر خپل اټکل ځو چنده زیاته راخېژي او دا ډېر لاملونه لري، مهم یې دادي، چې په لومړي سر کې ناټو ځواکونه له افغان ځواکونو سره له همغږۍ پرته عملیات کوي، بمبارد کوي او جګړې ته دانګي، په داسې حال کې دوی اصلاً د طالب او ولسي وګړي توپیر هم په سمه توګه نشي کولای او همداشان ډېر ځله پر ناسمو راپورونو باور کوي او پر بنسټ یې عملیات کوي، بل لامل یې د دولت وسلوال مخالفان دي، چې هغوی هم په بېلابېلو مواردو کې ولسي وګړي خپل هدف ګرځوي او ان ځینې وختونه له هغوی څخه د سپر کار هم اخلي. ځانمرګي بریدونه او ځمکني ماینونه، همداشان د دواړو لورو، یانې دولت او ناټو او طالبانو له خوا جاسوسي په تور وژنې او چاوېدونکې توکي هم هغه څه دي، چې د ولسي وګړو ژوند اخلي او هغوی ته د سرومال زیان اړوي. دې ته په پام سره ځینې نور لاملونه هم شته، چې د ملکي تلفاتو لامل کېږي. خو اړینه او مهمه داده، چې ناټو ځواکونه د ټولو په سر کې دې ته متوجه شي او خپل عملیات له افغان پوځونو سره په همغږۍ کې ترسره کړي، همداشان افغان پوځونه هم په پوره دقت سره د ملکي تلفاتو مخنیوي ته پام وکړي، وسلوال طالبان هم باید دې مسئلې ته جدي واوسي او له ولسي وګړو د سپر کار وانه خلي او د بېلابېلو تورونو له مخې د ولسي وګړو د وژنې مخنیوی وکړي، داسې ځای او په داسې حالاتو کې ځانمرګي او سړک بم چاودونې ونه کړي، چې هلته ملکي وګړو ته د مرګ ژوبلې شونتیا موجوده وي او په دې توګه د ولسي وګړو د پراخې وژنې مخه ونیول شي.

آواره گان افغان با مشکل فراوان دست و پنجه نرم می کنند

محمدحسین پرچمیزی

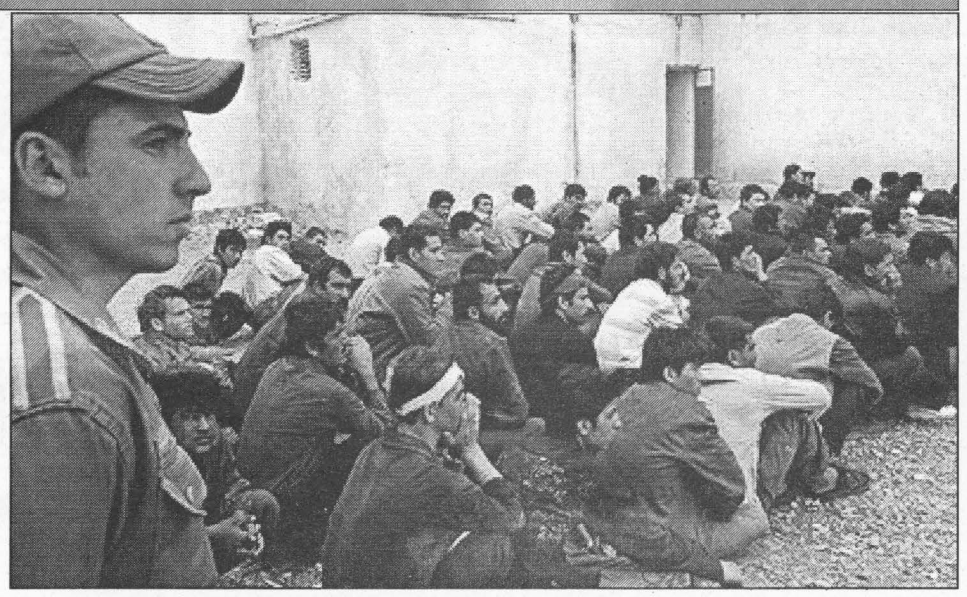

هنگامی که واژه افغان و افغانی را می شنوی حتماً در کنار این دو واژه، کلماتی چون مهاجرت، آواره گی و غربت را نیز می شنوی و می بینی ؛ نام و هویت افغانها همین آواره گی مدام است که از او جدایی ناپذیر می باشد. روزی نیست که خبری و گزارشی در مورد اخراج آواره گان افغان، افزایش فشار بر مهاجرین افغانستان یا غرق شدن کشتی های مهاجرین در سواحل استرالیا و یونان و ترکیه بگوش مان نرسد. در همین یک دوسه روز پیش در خبرها آمده بود که استرالیا با افغانستان و نماینده گی ملل متحد در امور مهاجران یک موافقتنامهٔ را امضا کرده است. بر اساس این قرارداد آن عده افغان هایی که درخواست شان برای پناهنده گی درآن کشور رد شده است، دوباره به افغانستان برگردانیده می شوند، طبق این قرارداد، آن عده افغان هایی که درخواست شان برای پناهنده گی درآن کشور رد شده است، دوباره به افغانستان برگردانیده می شوند. این قرارداد، توسط حکومت استرالیا و افغانستان و نمایندهٔ اداره مهاجران ملل متحد امضاً شده است و از سال ۲۰۰۸ میلادی به این سو، ۴۳ هزار افغان در استرالیا تقاضای پناهنده گی کرده اند.

اما براستی سازمان ملل متحد که قرارداد بازگرداندن این مهاجرین به افغانستان را امضاً می کند هیچگاهی به این هم فکر کرده است که زمینه ها و شرایط لازم زنده گی را برای آنان در شرایط کنونی می تواند فراهم نماید؟ و اگر چنین بود این مهاجران با هزینه های بسیار گزاف و سنگین حاضر می شدند که خطرهای بی شمار را بجان قبول کنند و راهئ دیار دور و بی گانه گردند؟ آیا بهتر نیست سازمان ملل متحد بدنبال یافتن راهکارهای بهتری باشد و زمینه های جذب و پذیرش این مهاجران را در کشورهای دیگر فراهم سازد. زیرا مطمیناً اگر اندک زمینه هایی برای یک زنده گی معمولی در افغانستان برای این مهاجران فراهم می بود آنان هرگز مسیرهای پرخطر مهاجرت را در پیش نمی گرفتند. این درحالیست که متأسفانه چندی قبل نیز گزارش ها و تصاویر تکاندهنده خبری از وضعیت مهاجرین افغان در برخی کشورهای اروپایی و کشورهای همسایه روی صفحات انترنتی قرار گرفته و منتشر شد. مشاهده این تصاویر کاملاً واقعی از زنده گی این مهاجرین هموطن دنیای از پرسش و سوال و همینطور عالمی از رنج و اندو را فراروی انسان قرار می دهد. تصاویری از انسان هایی که به دنبال نان و سرپناهی بخاطر زنده ماندن از جنگ های متداوم، راهی دیار غربت شده اند.

به اساس آمار وزارت خارجه ایران اکنون یک میلیون مهاجری دارای مدرک اقامتی در ایران وجود دارد. اگر هر خانواده را ۵ نفر در نظر بگیریم، میشود ۲۰۰ هزار خانوار که هر خانواده افغان در ایران بصورت متوسط بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان درآمد دارند هر خانواده باید هر ماه بیش از نیمی درآمد خودرا هزینه آب و برق و گازنماید که این سبب افزایش فاصله طبقاتی فراوان بین ایرانیان و مهاجران افغان می گردد. این مهاجرین قانونی از حمایت قانونی از قبیل بیمه درمانی، بیمه بیکاری، بیمه تأمین اجتماعی و از کمک و مساعدت ارگان های حمایتی از فقراً و افراد بی بضاعت از قبیل کمیته امداد، سازمان بهزیستی و سازمان های خیریه بین المللی برخوردار نیستند و همچنان بعضی کسانیکه بصورت قاچاق و غیر قانونی وارد آن کشور می شوند به بهانه های مختلف به صورت بسیار بی رحمانه و فجیع ترور می شوند چنانچه ما شاهد قتل چند هموطن ما درآن کشور بودیم.

افزایش فشارها بر مهاجرین افغان در کشورهای مختلف باعث می شود که سازمان ملل متحد فکر اساسی برای بهبود وضع

ص۳

برژینسکی در گفتگو با نیوزویک:

مصر آتشفشانی است که منطقه را می‌سوزاند

زبیگنیو برژینسکی که در سال ۱۹۷۹ مشاور امنیت ملی رییس جمهور وقت امریکا جیمی کارتر بود، سال هاست در خصوص انقلاب ها در سطح جهانی و چرایی و چگونگی آنها تحقیق می کند. پس از حوادثی که در تونس و به تبع آن در مصر رخ داد، نیوزویک با برژینسکی که سال هاست جامهٔ استادی پوهنتون را بر تن دارد، گفتگویی انجام داد که متن آن را در زیر می خوانید:

چند سال پیش بود که شما از انقلابی در شرق میانه سخن گفتید که می تواند، مانند یک بم ساعتی سیاسی عمل کند. آیا این تحولاتی که امروز شاهد آن هستیم، همان انقلابی است که شما پیش بینی کرده بودید؟

ما این روزها جمعیت جوانی حدود ۸۰ تا ۱۳۰ میلیون در

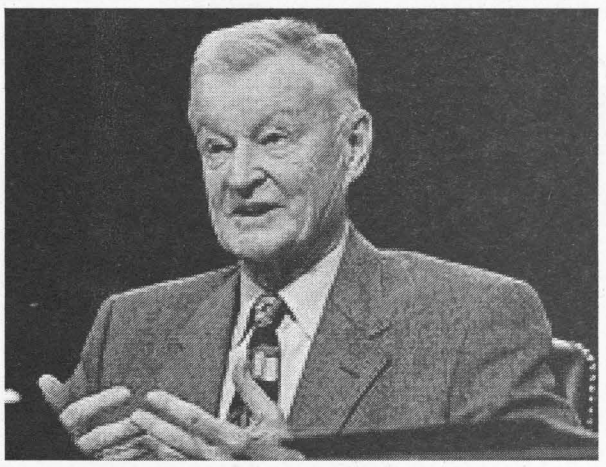

سرتاسر جهان داریم که از طبقهٔ متوسط رو به پایین جوامع برخواسته اند و جامعه یی را تشکیل داده اند، مملو از مطالبات و فریاد بر سر بی عدالتی و حس برابری خواهی. این دانش آموزان، این محصلان در حقیقت انقلابیونی ایستاده در صف هستند. زمانی که این آتشفشان سر باز می کند، این جوانان هم به خروش می آیند. درست مانند طرفداران مارکس که قریب به یک سال پیش از تجمعات کوچک محلی متوجه وجود وی شدند و جامعه یی اعتراضی را تشکیل دادند، این جوانان هم با دستیابی به انترنت و شبکه های اجتماعی مجازی، برنامه ریزی کردند و تحولی را رقم زدند.

سایت هایی مانند فیسبوک بیش از آنچه که انتظار می رفت، در این انقلاب ها نقش داشتند؟

این سایت ها در حقیقت منتقل کنندهٔ تکنیک های متفاوت هستند. می توانید

ص۳

مصر آتشفشانی است که ...

خیزش جوانان در اروپا در یک نسل گذشته تاریخی را به یاد آورید.

آنها از شعارها و رنگ ها برای جلب حمایت استفاده می کردند. در خیزش های اخیر در اروپای شرقی هم ما شاهد انقلاب های رنگین بودیم. انقلاب نارنجی در اوکراین بهترین نمونه است. همه از هم تقلید کردند. این روزها هم جوانان مصری را در قاهره می بینیم که حوادث تونس را نگاه می کنند و آن را تبدیل به الگویی برای خود می کنند.

آیا آنچه که در تونس رخ داد، هم در حقیقت قیام جوانان بود؟

بلی! تمام انقلاب ها را جوان ها هدایت می کنند. آنچه که جدید بود حجم معترضان و میزان آگاهی آنها به امور سیاسی بود. علاوه بر شعارهای یکسان و واحد، ایدیولوژی بسیاری هم در پس این ابراز احساسات انقلابی نهفته بود. هم ایدیولوژی، هم نفرتی یکسان و هم حس میهن پرستی مشترک.

چه عواملی جهان عرب را دچار انشقاق می کند؟

این خروش و جنبش سیاسی یک بعد و ویژه گی دیگر هم داشت که همانا تعصب مذهبی بود. نگاهی به متوسط سن افرادی بیندازید که دست به عملیات های انتحاری می زنند. آنها بسیار جوان هستند. میل به تغییر و اصلاحات می تواند، در چشم بر هم زدنی تبدیل به تعصب مذهبی و تندروی شود. زمانی که میل به تغییر جای خود را به تندروی می دهد، نوعی قساوت عجیب و حس خود تخریبی هم به سراغ فرد می آید. کسی که خود را می کشد، تا دیگرانی را که مقصر می داند را به کشتن دهد.

بنابراین، انقلاب هایی که جوانان آن را هدایت می کنند، الزاما به دموکراسی به عنوان هدف نهایی نمی اندیشد؟

جوانان به دنبال شان و منزلت سیاسی هستند. دموکراسی شاید بتواند، این حس را درون آنها تقویت کند. اما شان و منزلت سیاسی در خود مولفه هایی مانند اعتماد به نفس ملی، اعتماد به نفس مذهبی و برخورداری از حقوق بشر و حقوق مدنی را جا داده است. تمام این اتفاق ها امروز در جهانی رخ می دهد که جوانان پرشور آن تمامی نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و نژادی را احساس می کنند.

و اعتراض ها در مصر از این دست بودند؟

مصر در حال خروش است. خروش و فوران مصر هم تنها منطقه را بی ثبات نمی کند. این فوران می تواند، نوع منش رهبران این کشور با اسراییل را تغییر دهد. می تواند عربستان سعودی را تحت تاثیر قرار دهد؛ چرا که در حال حاضر، لایه های سطحی این آتشفشان لایه های عمیق و خفته درعمق را هم بیدار کرده است.

و رسالت غرب در این فضای ملتهب چیست؟

غرب باید تا آنجا که می تواند، این جوش و خروش را کنترول کرده و البته به آن مسیر دهد. این بدان معناست که ما باید مشکلاتی را که به آنها آگاهی داریم، برطرف کنیم. باید آنچه را که این حس نابرابری و مورد ظلم واقع شدن را به سیل جوانان عرب بخشیده است، اصلاح کنیم. یکی از این کارها طبیعت و ذات رژیم های موجود در منطقهٔ شرق میانه است. تنها با خاک انداز زیر فرش کردن این گرد و غبارها نمی تواند، بهترین راهکار و البته بادوام ترین آنها باشد. بارک اوباما رییس جمهور ایالات متحده در قاهره در سال ۲۰۰۹ میلادی سخنان به جایی را بر زبان راند، اما ما در عمل دریافت های چندانی نداشتیم.

آواره گان افغان با مشکل ...

مهاجرین و فراهم آوری زمینه های لازم کار و زنده گی برای آنان در کشور نماید. در غیر این صورت بازگرداندن این مهاجرین به وطن نه تنها ذره یی از رنج و آلام آنانرا نمی کاهد، بلکه در صورت تداوم مشکلات حملات تخریبی، انفجاری و انتحاری تروریستان در افغانستان، این عده مجبور خواهند شد تا دوباره راهی دیارغربت شوند. از سازمان ملل متحد انتظار می رود با همکاری دولت افغانستان برای آن عده از مهاجرانی که حقیقتاً زمینه های لازم زنده گی در افغانستان برای آنان میسرنیست مانند بی سرپرستان، آنانی که عزیزان شان را در جنگ های داخلی از دست داده اند و اینک اگر هم به وطن برگردند نمی توانند زنده گی را بچرخانند، باید زمینه های پذیرش آنان در کشورهای دیگر را فراهم نماید.

رهبران اروپا خواستار کناره گیری ...

استفاده می‌کنند و یا به استفاده از خشونت تشویق می‌کنند، محکوم می کنند ".

در این بیانیه آمده است: توسل به خشونت در شرایط کنونی مصر تنها بحران سیاسی در این کشور را تشدید می‌کند.

"نیکولای سارکوزی " رییس جمهور فرانسه، "آنگلا مرکل " صدراعظم آلمان، "دیوید کامرون " نخست‌وزیر بریتانیا، "سیلویو برلوسکونی " نخست‌وزیر ایتالیا و "خوزه لوییس رودریگز زاپاترو " در این بیانیه خواستار "انتقال منظم و سریع قدرت به دولت جامع " شدند.

این بیانیه همچنین تاکید کرد: این تغییر و انتقال قدرت باید از هم‌اکنون آغاز شود.

بنا بر این گزارش، بیانیه رهبران این ۵ کشور اروپایی پس از آن آغاز شد که رییس‌جمهور مصر تیراندازانی را در ساختمان‌های بلند، مشرف به میدان آزادی قاهره مستقر کرد تا به سمت معترضان شلیک کنند.

"کاترین اشتون " رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز به طور جداگانه اعلام کرد: مقام های مصر مسئوول عدم برگزاری تظاهرات مسالمت آمیز در این کشور هستند.

بنا بر این گزارش، در درگیری های امروز در قاهره بسیاری از گزارشگران خارجی که این اعتراضات را پوشش می دادند نیز توسط نیروهای مبارک مورد ضرب و جرح قرار گرفتند که رهبران اروپایی در بیانیه خود این حملات را نیز به شدت محکوم کردند و آنرا کاملا غیرقابل قبول خواندند.

قرار آخریت اطلاع تا دیروز هم مظاهره کننده گان بخاطر برکناری زود هنگام حسنی مبارک در مصر ادامه داشت.

پتریوس ازارایه گزارش جنگ ...

این محض بخاطر این نیست که رییس جمهور اوباما راجع به جنگ افغانستان خاموشی اختیار کرده است، بلکه او قوماندانان خود را در افغانستان هم خاموش ساخته است، خاصتاً جنرال پتریوس را از گزارش دادن فعالیت های جنگ به مردم امریکا منع کرده است. در حالیکه این جنرال پتریوس بود که موثرانه استراتیژی جنگ را برای مردم امریکا طرح کرد.

از جانب دیگرنشریه دیگر امریکایی نشنل انترست در باره سیاست امریکا در مورد افغانستان و پاکستان مقاله تحلیلی نوشته و در یک بخش این مقاله می نویسد: در شرایط فعلی مشکل است قبول کرد ما بتوانیم یک حکومت موثر و همکار در پاکستان و یک حکومت ماندنی بدون طالب در افغانستان، بدون افزایش حجم بزرگ مصروفیت اقتصادی و نظامی امریکا تاسیس نماییم.

به نوشته نشریه، رهبری افغانستان ضعیف و فاسد است. چنانچه مقام های امریکایی در سال ۲۰۰۹ میلادی اکثراً حامد کرزی را یک مشکل می خواندند.

نشریه در ادامه می نویسد، آصف علی زرداری رییس جمهور پاکستان هم غیر موثر، فاسد و وسیعاً مورد تنفر قرار دارد. نظامیان پاکستانی که امنیت ملی شان را در ارتباط به هند می سنجند، تمام اجندای امنیتی و بودجوی را به آن طرف معطوف ساخته اند. این در حالیست که پاکستان در پی توسعه توانایی های اتومی خود است، اما خشونت افراط گرایان در داخل پاکستان سرایت کرده است.

نشریه در اخیر مقاله می نویسد، با وصف التماس های مکرر ما، پاکستان اکثراً آرزو ندارد تا پایگاه های شورشیان را در داخل پاکستان مورد حمله قرار بدهد. خلاصه که اداره‌ء اوباما با این چالش ها ی مهم مواجه است، اما آنها برای ما نمی گویند که چگونه می توانند بالای این چالش ها پیروز شوند.

له روسيې څخه هېواد ته ...

په دغه هېواد کې ایسار شول. د ژمي په یخ موسم کې له دغه شاوخوا دوه میاشتني بندیز سره د افغانستان په بازارونو کې د تېلو د یوه لېټر بیه له شاوخوا ۴۵ افغانیو څخه ۶۰ افغانیو ته لوړه شوه.

که څه هم د تېلو بیې اوس یو څه بېرته راټیټه شوې، خو لا هم پخواني حالت ته نه دي راګرځېدلې.

د سوداګرۍ وزارت د نفتي توکو مشر وایي افغانستان په ورځ کې ۱۶۰۰ ټنه تېلو ته اړتیا لري او له ایران سره پر پولې له افغان بندرونو اوس هره ورځ همدومره تېل هېواد ته وارد ېږي.

خو عام خلک لا هم د تیلو د لوړو بیو له امله سرټکوي.

د دغو یو اعشاریه اته سوه ټنه تېلو ټرون یوه افغاني شرکت له مسکو سره کړی دی. ځنګه چې د دغو تېلو کتار افغانستان ته راورسېږي، زه خلکو ته ژمنه ورکوم چې تېل به خامخا ارزانه شي.

د افغانستان د سوداګرۍ وزارت د نفتي توکو مشر فرید الله شېرزی وایي د ازاد بازار د تګلارې له امله نه شي کولی په بازارونو کې د تېلو بیې کنټرول کړي، خو زیاتوي هڅه کوي له خصوصي سکتور سره د سیالۍ له لارې د تېلو بیې رابښکته کړي:))

په اوس وخت کې د افغانستان د حکومت تګلاره دا ده چې ازاد بازار دی او حکومت تر اوسه مورِ ته دا اجازه نه ده راکړې چې مورِ ازاد بازار په مستقیم ډول تر خپل کنټرول لاندې ولرو.

خو مورِ ته دا اجازه شته چې د سالمې سیالۍ له لارې بیې را بښکته کړو. تاسو خبر یاست چې مورِ اوس په کابل کې د تېلو ۲۲ حکومتي پمپ ستېشنونه او د ګازو ۳۰ پلورځي لرو.))

د رسمي شمېرو له مخې افغانستان په کال کې شاوخوا درې مېلیونه ټنه تېلو ته اړتیا لري چې یو اعشاریه دوه مېلیونه یې په افغانستان کې مېشت بهرنیان او پاتې یو اعشاریه اته مېلیونه ټنه یې افغانان مصرفوي.

د بي بي سي د راپور له مخې، افغانستان اوس د اړتیا وړ خپل نږدې ټول تېل له بهره په ځانګړې توګه له ګاونډیو هېوادونو واردوي.

کتونکي وایي که په افغانستان کې تر ځمکې لاندې شته تېل وایستل شي، د افغانستان د اړتیا وړ تېلو یوه برخه به یې له خپله هېواده وي او پر نورو هېوادونو به یې د اوس په پرتله تکیه کمه شي.

د خوراکي توکو بیې...

د ګنیو پټي سخت زیانمن کړل. پر دې سربېره تېر دوبی په روسیه کې وچکالی، اودغلو دانو د فصلونو سوځېدل ددې لامل شول چې دغه هېواد بهر ته خپل صادرات بند کړي. FAO یادکړې او خوراک نړیوال سازمان وایي د دغو تولو موضوعاتو له امله په تېر کال کې د توکو بیې شل په سلو کې لوړې شوې.

خو بیا هم پر ۲۰۱۰ کال د توکو بیې د ۲۰۰۸ کال په پرتله ټیټې وې.

د خوراک د نړیوال سازمان یوه چارواکي وراندوینه کړې ښایي په روان کال کې د خوراکي توکو بیې نورې هم لوړې شي.

ایا د تولو خوراکي توکو بیې لوړې دي؟

په تولو هېوادونو کې خبره یو شان نه ده، د ېبلګې په توګه د ایف ای او هغه راپور چې دوې اونیې وراندې یې خپور کړی وایي د وریجو بیې چې په زیاتره اسیایي هېوادونو کې د خوراک عمده توکی دی د نورو خوراکي توکو په څېر نه دي لوړې شوې. خو بله خوا په هغو هېوادونو کې چې پر زیانمن شویو هېوادونو دومره تکیه نه لري هم د خوراکي توکو بیې ېبل شان دي. د ېبلګې په توګه د افریقا په ختیځ کې چې جوار عمده خوراکي توکی بلل کېږي، د زیاتو حاصلاتو له کبله یې بیې پنځوس په سلو کې راوبدلې دي. دغه راز په مرکزي امریکا کې د اورښتونو د کمښت له امله د سړې لوېدیځې نیمکرې برابره لوړه شوې ده.

دلالان

د بیو په لوړوبدو کې دلالان هم تر ډېره رول لري. د خوراک نړیوال سازمان وایي که څه هم د خوراکي توکو دلالان د حالاتو د خرابېدو لامل شوي، خو د توکو د بیو لوړېدو تولې پرې باید پر دوی وروانه اچول شي.

د افغان جګړې د فلمونو ...

نږدې دي، یاني بریتانوي او امریکایي پوځیان. د دې تلویزیون خبریال الکس تامپسن ته له عکاس ستوارت ویب سره موقع ورکړل شوه، چې په هلمند ولایت کې د بریتانیا له بم شنډوونکي ټولې سره د هغو عسکرو روحي حالت وسپړي چې په جګړه کې تر ټولو خطرناک ماموریت پر غاړه لري.

د بېې اولادۍ د ستونزې ...

ورسوي او له هغې وروسته یې د مور په رحم بشپړ کړي، ده وویل ((سپرمي ناروغان یا هغه نارینه چې هیڅ تخم نه لري، په افغانستان کې زیات دي او سبب یې د ژوند ناوړه شرایط دي.)) د ازادي رادیو د راپور پر بنسټ، افغان ډاکټران وایي، په هېواد کې د بېې اولادۍ ستونزه د ټولې نړۍ د هېوادونو په نسبت زیاته ده او لامل یې د خلکو بې وزلي، نا امني، ناروغي، کورنۍ شخړې او د چاپېریال ککړتیاده. دویي وایي، هرکال په زرګونو افغان ښځې او نارینه د دې ستونزې د حل لپاره په لکونو افغانۍ لګوي او بهرنیو ملکونو ته ځي.

دیکتاتورهای آسیای میانه هم ازاوضاع مصر نگرانند!

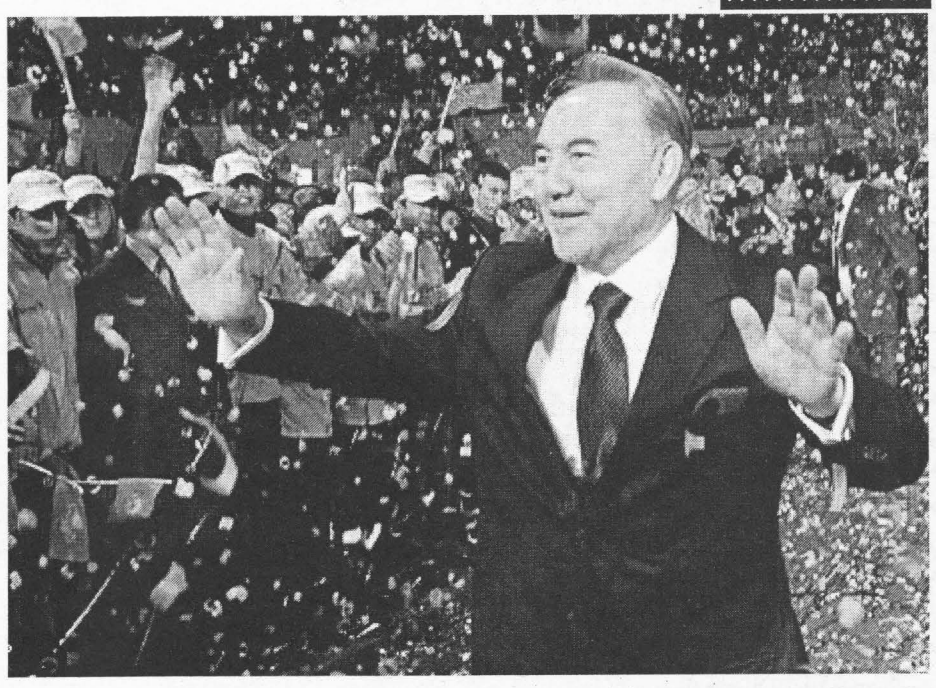

نظربایف رهبر قزاقزستان دستور داد، انتخابات ریاست جمهوری در این کشور زود تربرگزار گردد. رییس جمهور ترکمنستان نیز از آزادی احزاب سیاسی صحبت می کند. آیا امواج حوادث تونس و مصربه آسیای میانه هم رسیده است؟

پنج کشورآسیای میانه و آذربایجان، جمهوری‌های مسلمانی هستند که به لحاظ جغرافیایی فاصله زیادی با کشورهای عربی شمال آفریقا دارند. اما به عقیده برخی کارشناسان، نظام و ساختارسیاسی این کشورها شبیه همان کشورهایی است که مردم آن اکنون به خیابان‌ها برآمدند و خواستار تغییر شده‌اند.

به دنبال رویدادهای تونس و مصر و همچنین گسترش دامنه اعتراض‌ها به اردن، الجزایر و یمن اکنون سران کشورهای آسیای مرکزی نیز بر این اندیشه‌اند تا اصلاحات سیاسی و اقتصادی را درکشور های شان انجام دهند.

حمایت از دیکتاتورها به ضرر اروپا و امریکاست:

برخی از کارشناسان منطقه از جمله گالیما بخاربایوا روزنامه نگار ازبک و سردبیر خبرنامه "اوزنیوز" به این باور است که حوادث تونس و مصر به آسیای میانه هم تاثیر می‌گذارد. زیرا قدرت مطلق در آسیای میانه در دست روسای جمهور این کشورهاست.

این روزنامه نگار منتقد ازبک در گفتگو با دویچه وله، ازبکستان را با تونس و مصر مقایسه کرده و می‌گوید: " وضعیت تونس و ازبکستان شباهت های زیادی با هم دارند. بن‌علی ۲۳ سال حکومت کرد و کریم‌اف هم ۲۳ سال، اما بن‌علی در مقایسه با کریم‌اف دست به کشتار دسته جمعی نزد. کریم‌اف در اندیجان با تانک و سلاح سنگین مردمش را سرکوب کرد. ویژه گی دیگر حمایت امریکا و اروپا از رژیم‌های تونس و مصر و ازبکستان هست".

مارکوس بنزمان روزنامه نگار آلمانی و رییس گروه گزارشگران دنیا که خود شاهد سرکوب مردم در اندیجان بوده و به دلیل گزارش‌های خود از ازبکستان اخراج شده در گفتگو با دویچه وله خاطرنشان می‌کند، رهبران آسیای میانه فقط با غارت و سرکوب نتوانستند نظام‌های دیکتاتوری خود را حفظ کنند.

سرنوشت مشابه سران شمال افریقا و آسیای میانه:

بنظر بنزمان روزنامه نگار آلمانی در آسیای میانه، سرنگونی دیکتاتور تونس و ادامه اعتراض‌ها در مصر نشان داد، حکومت‌های آسیای میانه نیز با ادامه سرکوب و خفقان سرنوشتی غیر از تونس نخواهند داشت.

هم " گالینا بخاربایوا" و هم " مارکوس بنزمان" نتیجه می گیرند که اتحادیه اروپا و امریکا باید از تجربه سرنگونی نظام دیکتاتوری درتونس درس بگیرند و از دیکتاتورهای منطقه از جمله کریم‌اف نباید پشتیبانی کنند.

بخاربایوا روزنامه نگار منتقد ازبک می‌گوید، همکاری اتحادیه اروپا با رژیم دیکتاتور و مستبدی چون اسلام کریم‌اف نه به لحاظ اخلاقی، بلکه از لحاظ استراتیژیکی نیز اشتباه است.

به نظر بنزمان هم حمایت از این نظام‌ها در نهایت به ضرر مردم و هم کشورهای اروپایی می‌انجامد.

نگرانی نظربایف از سرنوشت ریاست جمهوری:

پارلمان قزاقزستان نیز اخیرا به ادامه ریاست جمهوری نورسطان نظربایف تا سال ۲۰۲۰ رای داد. امریکا و اتحادیه اروپا با تمدید مهلت ریاست جمهوری نظربایف بدون برگزاری انتخابات مخالفت کردند. نظربایف ۷۰ سال دارد و ۲۲ سال است که در قزاقزستان حکومت می کند. وی در سخنرانی هفته پیش خود رسما اعلام کرد " تا زمانی که توان جسمانی‌اش به او اجازه دهد در قدرت باقی خواهد ماند".

اما کارشناسان می گویند نظربایف اکنون مجبور شده است، دستور برگزاری زودهنگام انتخابات را صادر کند. دلیل این اقدام نظربایف را این کارشناسان نگرانی و وحشت رییس جمهور قزاقزستان از رسیدن موج اعتراض‌های کشورهای عربی به قزاقزستان ارزیابی کردند.

" آلتین ماگاوینا" یک روزنامه نگار ترکمنستانی که با وضعیت قزاقزستان آشنایی دارد، در گفتگو با دویچه وله توضیح کرد، جوانان قزاقزستان در وبلاگ‌ها و سایت‌های اینترنتی خود انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری در قزاقزستان را تحت تاثیر رویدادهای تونس و مصر دانستند.

وی به دویچه وله گفت: " در یک نظرسنجی اینترنتی که اخیرا انجام گرفت، بیش از ۶۴ درصد از شرکت کننده گان تائید کردند، رویدادهای تونس و مصر بر تصمیم رییس جمهور قزاقزستان تاثیر داشته است".

" آلتین ماگاوینا" به مخالفت امریکا و غرب هم اشاره می کند و براین باوراست که فشاراتحادیه اروپا نیز باعث تغییر تصمیم نظربایف شده است. وی همچنین می‌گوید، نظربایف برای حفظ اعتبار خود رهبران سیاسی سابق کشورهای اروپایی از جمله صدراعظم سابق اتریش را به عنوان مشاور خود به قزاقزستان دعوت کرده و سعی می کند از این طریق هم نظر اروپایی‌ها را جلب کند.

این نظر ماگاوینا را هر چند " میشئل لاوبش" رییس " بنیاد مدافع آزادی و حقوق شهروندی در آسیای مرکزی" تائید می کند، اما وی ارتباط دادن حوداث تونس و مصر با رویدادهای آسیای میانه را اشتباه می‌داند: " حوادث شمال افریقا در تونس و مصر تاثیر مستقیمی در قزاقزستان و دیگر کشورهای آسیای مرکزی ندارد. رژیم‌های مستبد و خود کامه را نمی توان جهانی مقایسه کرد. نباید فراموش کرد، در تونس و مصر جامعه مدنی در قیاس با نظام‌های دیکتاتوری آسیای مرکزی ساختاربسیار قوی دارند و ارتباط شهروندان این کشورها با غرب نیز بیشتر است".

به نظرلاوبش تفاوت دیگر این است که ارتش از نظام‌های دیکتاتوری آسیای مرکزی چون ازبکستان و ترکمنستان قویا حمایت می‌کند.

تجدید نظر روابط غرب با دیکتاتورها:

رییس بنیاد مدافع آزادی و حقوق شهروندی در آسیای مرکزی تائید می کند، شهروندان کشورهای آسیای مرکزی اکنون به دقت اعتراض‌های خیابانی در تونس و مصر را دنبال می‌کنند.

وی نتیجه می گیرد، حوادث تونس و مصر در سیاست‌گذاری اتحایه اروپا و امریکا در قبال نظام‌های دیکتاتور در آسیای مرکزی تاثیر خواهد گذاشت.

بنیاد او که در رابطه با آسیای مرکزی فعالیت می کند ازاتحادیه اروپا و امریکا درخواست می کند، در روابط خود با دیکتاتورهای آسیای میانه تجدید نظرکنند.

کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان

ماده چهاردهم: ۲– دول عضو کلیه اقدامات مقتضی (اقدامات ضروری) جهت رفع تبعیضات علیه زنان روستایی را به عمل خواهند آورد، تا این زنان بر اساس تساوی حقوق مردان و زنان در برنامه های عمرانی و روستایی شرکت کنند و از آن بهره مند گردند و به خصوص از حقوق آتی برخوردار شوند .

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ – ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپانه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :– ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :– ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :– ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل " امیری "
همکار تخنیکی: محمدجمیل " احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com